

Hovborg

Udviklingsplan 2017 - 2021

- Vi vil være en levende landsby i fortsat udvikling, præget af engagement og livsglæde.

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

Indhold

Forord:.....	2
Lokal UdviklingsPlan Vision.....	3
Strategi 2017 - 2021	4 og 5
Antropologisk undersøgelse.....	6 og 7
Fakta om Hovborg.....	8
Statistik om Hovborg	9
Historien om Hovborg	10 og 11
Opsummering:.....	12
.....	

Forord:

Sammenhold giver kræfter til forandring. – Derfor er det vigtigere end nogensinde, at vi i Hovborg holder sammen. Gør vi det, kan vi (næsten) al; det har Hovborgs borgere vist gennem alle tider.

I Hovborg er der her i 2016 udnævnt 4 landsbyambassadør familier. De skal, sammen med alle Hovborgs borgere, være med til at tiltrække flere nye borgere til området. For i virkeligheden er alle borgere i Hovborg ambassadører for vores lokalområde.

Der er mange udfordringer og meget at tage fat på i fremtiden. Noget kan Hovborgs borgere selv klare, noget skal klares i samarbejde med andre, noget skal politikerne i kommune, region og stat hjælpe os med. Men sammen kan vi det hele. For i Hovborg er der højt til himlen og vi er tæt på alt.

Lokal Udviklingsplan

HOVBORGS VISION OG STRATEGI 2017 - 2021

Vision:

Vi vil være en levende landsby i fortsat udvikling, præget af engagement og livsglæde.

Og hvad skal så til for at nå visionen:

Strategi 2017 - 2021

Den overordnede strategi er:

Hovborg skal være en attraktiv landsby for alle der ønsker at bo i Hovborg, drive erhverv i Hovborg og for turister, der kommer til Hovborg.

På et borgermøde i november 2015 kom 75 borgere med deres ønsker og bud på Hovborgs udvikling. Der kom en række rigtig gode forslag til udvikling af Hovborg de kommende mange år, både i den 5-års periode denne udviklingsplan omhandler, og på noget længere sigt. Alle borgernes udsagn kan findes på Hovborgs hjemmeside www.hovborg.net: under fanebladet: HUIF bladet december 2015.-

I februar 2016 var en række borgere igen samlet for at prioritere ønskerne.

I maj 2016 var lokalråd, Hovborgs nyudnævnte landsbyambassadører, samt foreningsrepræsentanter samlet for at strukturere borgernes ønsker, forslag og udsagn.

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt!

Strategien:

Bosætning:

Hvad skal der til for at Hovborg er attraktiv at bo og bosætte sig i

- God børnehave/vuggestue med udvidet åbningstid, stærk profil og tilknyttet skovbørnehave
I Hovborg vil vi arbejde på at beholde vores børnepasning af de 0 – 6 årige. Vi mener, at lokal børnepasning er med til at sikre, at det er attraktivt at bosætte sig i Hovborg. Børnepasningen er derfor vigtig for at styrke vores by, foreningsliv og lokalsamfund. Vi vil være et attraktivt lokalsamfund, som kan tiltrække unge og børnefamilier til vores område og dermed medvirke til fortsat at gøre bosætning attraktivt i Hovborg.
- Varierende tilbud om fritidsaktiviteter til alle aldersgrupper
- Flexible transportmuligheder, specielt for unge mellem 14 og 18
- El delebil løsning m. opladestation i byen
- Klub for 12-14 årige
- Velfungerende skole i samarbejde med Lindknud
- Landsbybus evt. i samarbejde med nabolandsbyer
- God dagligvarebutik
- Gode seniorboliger, gerne som Olle Kolle
- Ældreservice til gensidig hjælp, transport, indkøb.
- Byggegrunde til rådighed, også storparceller
- Cykelsti til Holsted og Lindknud
- Kulturtilbud for alle aldersgrupper

Erhverv:

Hvad skal der til for at Hovborg er attraktiv for erhvervslivet

- God infrastruktur
- Fælles erhvervshus med ”rugekasse” for iværksættere
- Mulighed for at udvide virksomheden
- Mulighed for etablering af virksomhed i f. eks. nedlagte landbrug
- God dagligvarebutik
- Gode mødefaciliteter
- God kro
- Hurtig og effektiv sagsbehandling fra kommunen

Turisme:

Hvad skal der til for at Hovborg er attraktiv for turister og for at tiltrække endnu flere turister

- Historiecenter/”historiemur” der fortæller den fantastiske historier om Københavnerplantagerne
- Autocamperplads
- God dagligvarebutik
- Godt spisested
- Café – pandekagehus – isbutik midt i byen
- Varierende overnatningsmuligheder – kro – camping – bed&breakfast
- Infocenter der fortæller om mulighederne i Hovborg og omegn

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

- Tilbud om aktiviteter i hallen f.eks. fælles madlavning
- Tilbud om deltagelse i fælles aktiviteter sammen med Hovborgs borgere
- Godt stisystem til gå- og cykelture
- Tilbud om faste guidede ture i bus på cykel eller gåture
- Indbydende indfaldsveje til byen med infotavler

Image – Branding:

Hvad skal der til for at skabe endnu mere opmærksomhed om Hovborg

- Udarbejdelse af pressestrategi
- Synliggørelse af antropolog undersøgelse
- Udbrede historien om Hovborg og den unikke natur rundt om byen
- Fortælle om de mange turistmuligheder – Kro – camping – fiskesø – hytteby – sommerhuse – cykeludlejning – stier – m.v.
- Skiltning med Københavnerplantagerne ved motorvej
- Udnævnelse af landsbyambassadører
- Gøre opmærksom på de mange erhvervsvirksomheder og Hovborgs internationalt funderede virksomheder
- Information om Hovborgs mange muligheder ud til alle ejendomsmæglere
- Pæn by med flag v. indfaldsveje
- Gøre opmærksom på hurtige bredbåndsforbindelser overalt i området
- Flyers eller små kort, der fortæller om mulighederne i Hovborg

Lokalråd, foreninger og ambassadører vil nu arbejde videre med den lagte strategi.

Der skal nedsættes arbejdsgrupper inden for hver af de 4 områder, der arbejder med opgaverne frem mod år 2021 for at nå så langt som muligt med strategien om at gøre Hovborg til en attraktiv landsby, for alle der ønsker at bo i Hovborg, drive erhverv i området og for de mange turister der gæster vores by.

Hver af de nedsatte arbejdsgrupper arbejder målrettet med følgende beskrivelse af deres emne / projekt:

- ✓ Baggrund og formål
- ✓ Aktivitets- og tidsplan
- ✓ Ressourcer og deltagere
- ✓ Kommunikation
- ✓ Budget og evt. behov for finansiering

Hovborg Lokalråd koordinerer gruppernes arbejde, samt arbejder med at fundraise, hvis der er behov for at få tilført midler.

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

Herunder følger den antropologiske undersøgelse, lidt statistik og historie om Hovborg.

Antropologisk undersøgelse af Hovborg

Med støtte fra Kirkbi fonden gennemførte Innovation Lab fra Århus en grundig undersøgelse af landsbyen Hovborg. Det indsamlede materiale fra borgermøde, interviews og observationer, blev anvendt til en antropologisk analyse af byen. Gennem en værdianalyse blev byens værdier beskrevet, og et godt grundlag for det fremtidige med udvikling i Hovborg blev skabt. Værdianalysen tager udgangspunkt i den kvalitet, det er at se tingene gennem borgernes egne briller. Samtidig er der en kvalitet i at se det folk siger, og det folk gør, fordi de ikke nødvendigvis gør det, de siger.

Resultaterne af værdianalysen udarbejdet af Innovation Lab

Værdianalysen i Hovborg er sat i søen for at afdække de grundværdier, der er fremherskende i Hovborg i dag. Her er det vigtigt at få de lokales værdier frem med deres egne ord ved at inddrage dem. Herigennem kan afdækkes, om der er konsensus omkring værdier - uanset om man kalder ting det samme. Samtidig afdækker en værdianalyse, om der er behov for udvikling af fælles mål og fælles sprog for projekter for at give delt ejerskab og klare budskaber.

De værdier der kendetegner Hovborg:

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

Ansvar, den overordnede værdi i Hovborg. Denne spiller ind på de andre værdier og er selve grundfundamentet. I Hovborg føler man ansvar – både overfor hinanden som mennesker, men også overfor de ting, som befolkningen omgiver sig med. Samtidig indeholder ansvaret også de elementer, der omhandler ansvaret for forandring og for fastholdelse af værdier. Når et samfund som Hovborg ændrer sig, er der personer og grupperinger, der påtager sig ansvaret for denne forandring - det være sig et nyt Aktivitetshus, et landsbykøkken, en ny natursti eller lignende. Ansvaret for forandring ligger hos beboerne. Det samme gør sig gældende, når der tales om ansvaret for fastholdelse. Igen er det beboerne der påtager sig ansvaret for at fastholde de værdier, styrker og muligheder, der er i samfundet og sørger for, at de videregives. Der er i byen flere former for ansvar på spil. En vigtig og grundlæggende ting er følelsen af ansvar overfor hinanden - både mellem børnene og de voksne.

Sammenhold, byens borgere holder sammen, og børnene opdrages til sammenhold på skolen. Der er et sammenhold og en lokal opbakning, både til lokale aktiviteter og til lokal erhverv. Man holder sammen i byen om det, man har. Det være sig Kroen, institutionerne, Brugsen eller de andre erhverv og aktiviteter. Et særlig sammenhold ses i ildsjælene og den frivillige indsats der er i byen. Både små og store projekter er lykkedes gennem årenes løb grundet det sammenhold der er blandt de mange frivillige. Dette er der også konsensus om i forhold til, hvordan andre udefra kigger på Hovborg. Ting lykkes i Hovborg - det er der konsensus om, og der er konsensus om at alle andre ved, at det er sådan.

Tryghed, sammenhold skaber tryghed, som er tilstede både i byen og på skolen. Der er stor grad af tryghed blandt voksne og børn – en tryghed i det nære og det kendte, samt det sammenhold der er i byen. Børnene er fx meget bevidste om vigtigheden i, at de bliver ”samlet op”, hvis de falder på vejen, ligesom de er bevidste om vigtigheden i at de ”samles op”, hvis de er kede af det. Begge dele giver børnene den tryghed, de har brug for som fundament.

Rummelighed, stor grad af rummelighed blandt beboerne. Der er en bevidsthed om og et fællesskab i, at der er plads til forskellighed. Rummeligheden ses særlig blandt børnene, hvor man både leger og lærer på tværs af alderstrin, men ses også i den frivillige indsats. Der er en plads til, at man med forskellig baggrund også kan bidrage til fællesskabet på forskelligt vis, men der er også plads til dem der ikke ønsker at være del af den frivillige indsats der er i byen. Men det er særlig på grund af den store forskellighed blandt byens beboere, at det gang på gang lykkes at få projekter gennemført. Fordi man er rummelig og kan se hinandens værdier og udnytte dem.

Forandringsparathed, der er stor grad af forandringsparathed, som fødes af åbne sind og nysgerrighed. Forandringsparathed kræver rummelighed, sammenhold og overskud hos individet, og hvis elementerne er til stede, skaber de i fællesskab forandringsparathed. I Hovborg er der hos mange voksne konsensus om, at man ikke er bange for at prøve noget nyt – her ønsker man at være nyskabende. Beboerne søger konstant at drive byen fremad, hvilket efterlader et indtryk af en by i udvikling.

Ud fra de fundne værdier, blev der peget på en række anbefalinger. Værdierne rummelighed, ansvar, sammenhold, tryghed og forandringsparathed er alle værdier, der fortsat skal have plads, dyrkes og udvikles. Det er både børn og voksne i Hovborg der skal med til at sikre forankringen af værdierne i byen og sikre, at der fortsat tilføres ”vand og gødning til træet”. *Byen skal være en*

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

ægte landsby, der er kendt for livsglæde, plads og brug for alle. Der skal være nærvær og trygge rammer. Dette hænger godt i tråd med værdi analysen, og anbefalingen er derfor at værdierne bringes ud i front og dyrkes.

Fakta om Hovborg

Hovborg er en lille landsby med ca. 600 indbyggere fordelt i og omkring Landsbyen. Landsbyen har altid ligget ved den yderste grænse af kommunen, og ved kommunesammenlægningen er der nu blevet endnu længere til den centrale by, som nu hedder Vejen.

I Hovborg findes et sprudlende foreningsliv med masser af aktivitet, der er en stor og velfungerende Dagli Brugs med post/håndkøb og bagerudsalg, den berømte Hovborg Kro, hytteby, campingplads, sommerhusområde, fiskesø og mange små og mellemstore erhvervsdrivende, samt en kombineret vuggestue/børnehave. Senest har Hovborg fået en Kunstforening: Holmeå Kunstforening, som tilbyder et væld af aktiviteter.

Hvert år, lige før sommerferien afholdes en uges sommerfest i Hovborg. Her er næsten 100 frivillige involveret i planlægning og afvikling. Hovborg Landsbyfestival er nyeste skud på stammen, den afholdes i august.

Beboerne i Hovborg er stolte af deres by og de kvaliteter, der findes i et lille samfund, hvor man kender hinanden. Byen har gennem mange år haft utrolig mange ildsjæle, også før begrebet ildsjæle var opfundet. Dette har haft og har stadig stor betydning for Hovborg og resultatet er, at Hovborg i dag er et levende og velfungerende lokalsamfund med mange servicefaciliteter.

En af Hovborgs store kompetencer er, at man gennem mere end 100 år har formået, hele tiden at have nye ildsjæle klar – dette sker bl.a. ved at "opdrage" og lære vores børn til at tage ansvar og præge dem med vores foreningskultur. Samtidig tages der hånd om ny tilflytterne, så de føler sig velkomne i Hovborg, og der igennem får dem involveret i det frivillige foreningsarbejde. Hovborgs mange ildsjæle og det særdeles aktive foreningsliv har været involveret i mange projekter, som har været til gavn for alle i landsbyen. Det hidtil vigtigste projekt var opførelsen, udvidelsen og driften af Aktivitetshuset, hvor alle fra landsbyen kan mødes til forskellige aktiviteter.

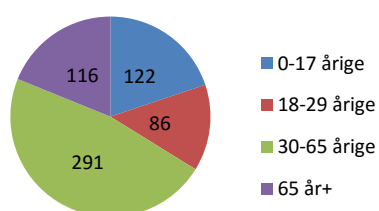

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

Statistik om Hovborg

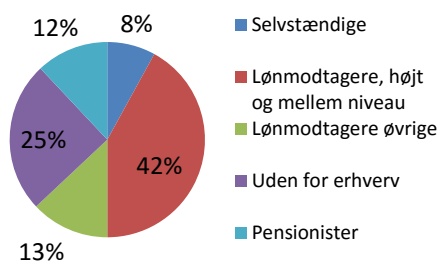
Antal indbyggere (2015)

Gennemsnitlig alder: 42,4 år

Beskæftigelse

Personer over 16 år (ialt 521 personer)

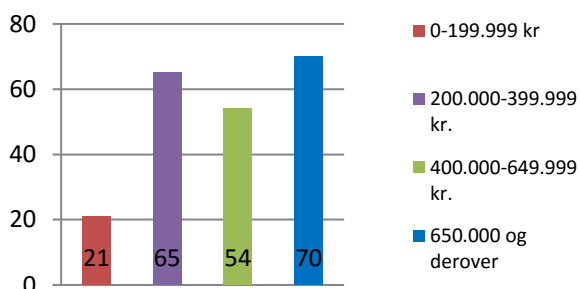
EJENDOMME

Beboede boliger i alt	298
-----------------------	-----

Husstandsindkomst (2013)

Gsn. husstandsindkomst 497.400 kr.

Gsn. bruttoindkomst pr. pers. over 15 år: 264.200 kr.

PENDLING

Natbefolkning (beskæftigede med bopæl i området)	329
Udpendlere (bopæl i området, arbejdssted udenfor)	221
Indpendlere (arbejdssted i området, bopæl udenfor)	81
Dagbefolkning (beskæftigede med arbejdsplads i området)	189

(Tal fra hhv. Danmarks Statistik og Boliga.dk)

MERE OM HOVBORG

www.hovborg.net

www.facebook.com/pages/Hovborg/275465115982774

<http://boligvejen.inst.vejen.dk/byer/200-499-indbyggere/hovborg>

Kilde: Vejen kommune og Danmarks Statistik

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

Historien om Hovborg

Hovborg ligger som en ø mellem store plantager i alle retninger. Efter nederlaget i 1864, hvor Danmark mistede Sydslesvig, mobiliserede man indenlands. Dels på det kulturelle område med utallige foreninger, som skulle støtte danskheden og dansk kultur. Dels gennem plantning af hegn og plantager, for at udnytte den magre jord bedre, som mange steder lå hen som uopdyrket hede. Det er netop hvad statuen af Dalgas udenfor Hovborg symboliserer. Hvad udad tabtes skulle indad vindes! Hovborg Plantage, som i 1866 blev den første af mange plantager, som blev anlagt i årene derefter.

Den driftighed, som var grundlaget for bl.a. plantagerne omkring Hovborg, er et godt billede på en driftighed, som har kendetegnet byen helt til vore dage. Her er et lille samfund, som dengang og nu har forstået, at vil man udvikling, er egen indsats helt afgørende. F.eks. i forbindelse med kirkens opførelse i 1895 var det en selvfølge, at borgerne selv ydede et bidrag – dengang kr. 2.000, som måske ikke lyder af meget, men dengang var en meget stor sum penge. Den lokale kromand skænkede grunden til både kirke og kirkegård.

Hovborg Mejeri grundlagdes i 1906 og blev ved fælles hjælp til Hovborg Andelsmejeri i 1931. I 1910 grundlages Hovborg Brugsforening; igen var det penge fra egen lomme, da grunden skulle købes.

Et andet eksempel er opførelsen af skolens gymnastiksal i 1912. I næsten ti år efter skolens indvielse i 1903 havde man ønsket af få et gymnastik – og forsamlingshus. I 1912 lykkedes det, da borgerne samlede kr.1.200 ind til byggeriet, som i alt kostede kr. 4.835.

Op igennem det 20. årh. har Hovborg været kendetegnet ved et utal af foreninger, som har engageret en meget stor del af befolkningen. Hvem tænker f.eks. i dag på, at biavlerforeningen var et betydeligt aktiv for omkring 100 år siden? Hvem tænker på, at der efter krigen var kartoffelkøgeri – og forening i Hovborg?

Af den lange række foreninger der har og stadig præger Hovborg, har Idræts – og gymnastikforening HUIF selvfølgelig spillet en af de største roller i byen de sidste mere end 100 år, og hvis man så springer frem i tiden, hvordan fik idrætsforeningen klubhus og skolen omklædningsrum? Det gjorde man først og fremmest gennem egen indsats, ved at medlemmerne dyrkede kartofler på det nuværende foldboldanlæg og solgte knoldene.

Hovborg Fritids-, Aktivitets- og Kulturhus stod færdigt i 1997. Man har regnet ud, at der i den forbindelse er brugt ca. 5.000 ulønnede arbejdstimer – udover de ca. kr. 500.000, som blev indsamlet bl.a. gennem husstandsindsamling. Huset er i dag gældfrit og drives på 19. år med frivillige kræfter. Den Grønne Aktivitetspark opstod på lignende vis, ingen tanker / ideer var for vilde. Senest er fitness-center, mødelokale og landsbykøkken bygget til "Huset", udført med frivillige kræfter. Holmeå kunstforening er opstået og har til huse i den gamle skole. Igen et bevis på at i Hovborg kan man hvad man vil.

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

Hovborg-Lindknud samarbejde

Historisk set har samarbejdet mellem Lindknud og Hovborg været på et relativt lavt niveau. Ældre medborgere har endog givet udtryk for, at der tidligere var et konkurrenceforhold mellem landsbyerne. Dog har der gennem de seneste 25 år været samarbejde på fodboldområdet gennem klubben Hovknud og samarbejde mellem kirkerne omkring bl.a. arrangementer med musik og sang.

Efter sammenlægning af Hovborg og Lindknud skoler til Holmeåskolen i august 2011 har samarbejdet på flere fronter været en naturlig konsekvens inden for især idrætslivet, men også på andre områder er trenden, at der nu øjnes samarbejdsmuligheder på flere fronter.

Vi forventer fortsat at intensivere samarbejdet mellem Hovborg og Lindknud og arbejde hen mod et ligeværdigt sammenhold omkring skole, børnehaver og idrætsforeninger.

De bærende organer i den forbindelse vil være lokalrådene, idrætsforeningerne og bestyrelserne for skoler og børnehaver.

Når man i dag kommer til Hovborg første gang, kan man sagtens se, at omgivelserne er smukke. Det man ikke kan se, er det gå-på-mod og den vilje til egen indsats, som altid har præget landsbyen. Selv om indstillingen altid er ensbetydende med hårdt arbejde, så bevirker det også, at Hovborg i høj grad kommer til at præge sin egen udvikling. Hovborg er bestemt et helt specielt sted – og heldigvis for det!

HOVBORG HAR MANGE SUCCESSER – DET FÅR VI OGSÅ FREMADRETTET!

Hovborg – Højt til himlen – tæt på alt.!

Opsummering:

Hovborg har nu fået et redskab, som lokalrådet i fællesskab med landsbyens borgere skal bruge fremadrettet. – Tak for hjælpen til alle som har bidraget til dette resultat og som vil bidrage med at føre planen ud i livet.

Juni 2016

Hovborg lokalråd

